สักวา

นำเสนอเมื่อ : 29 พ.ค. 2551

บทกลอน แบ่งเป็น 4 ประเภทหลักๆ รวมไปถึง สักวา หรือ กลอนสักวา และบทกลอนนับเป็นบทร้อยกรองไทย ที่เป็นที่นิยมแพรหลาย มากกว่าบทร้อยกรองชนิดอื่น อาจเป็นเพราะความอ่านง่ายแต่งง่าย อย่างไรก็ตาม การจัดประเภทของกลอน ยังไม่เป็นที่ยุติ นักวิชาการผู้เขียนตำรา เกี่ยวกับร้อยกรองไทย ก็แบ่งประเภทแตกต่างกันไป ตามความคิดเห็นของตนเอง

สักวา

สักวา เป็นกลอนที่แต่งขึ้นเพื่อร้องเล่นโต้ตอบกัน ซึ่งเป็นการละเล่นอย่างหนึ่งของไทยที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา กลอนสักวากำหนดลักษณะเฉพาะไว้ดังนี้

1. กลอนสักวาบทหนึ่งมี 4 คำกลอน
2. จังหวะแรกของวรรคขึ้นต้นบทด้วยคำว่า " สักวา "
3. คำสุดท้ายของบทลงท้ายด้วย " เอย "
4. สัมผัสบังคับ เป็นสัมผัสสระ ลักษณะอย่างกลอนทั่วไป

[แก้ไข] ผังโครงสร้างกลอนสักวา

1) แสดงผังโครงสร้างกลอนสักวา ความยาว 1 บท

2) สักวา 1บท มี 4 คำกลอน หรือ 8 วรรค

3) สักวา 1 วรรค นิยมเขียน 7-10 คำ

4) เส้นโยงภายในวรรค เรียกว่าสัมผัสใน ส่วนเส้นโยงคำท้ายวรรค เรียกว่า สัมผัสนอก

5) กลอนสักวาต้องขึ้นต้นด้วยคำว่า "สักวา" และจบด้วยคำว่า "เอย" เสมอ

6) ลักษณะบังคับอื่น ๆ เช่น เรื่องเสียงท้ายวรรคการชิงสัมผัส สัมผัสซ้ำ สัมผัสเลือน และสัมผัสทีฆะรัสสะ นั้น คงใช้หลักเกณฑ์ เดียวกันกับ กลอนแปด

7) กลอนสักวา และกลอนแปด บรรทัดสุดท้ายของบท นอกจากสัมผัสคำที่ 3 แล้วอาจเลื่อนไปสัมผัสตรงคำที่ 5 ก็ได้

ตัวอย่างกลอนสักวา

สักวาหน้าฝนถนนเปรอะ ดูแฉะเฉอะโคลนตมถมวิถี ฟ้าพยับอับแสงแห่งสุรีย์ ปฐพีน้ำท่วมท้นล้นเจิ่งนอง

จะเดินตรอกซอกซอยพลอยเปียกหมด เสียงล้อรถน้ำซ่านซ่าพาหม่นหมอง รองเท้าเปียกเปื่อยพังลงนั่งมอง
น้ำไหลนองท้วมทันถนนเอย

ขอขอบคุณข้อมูลจาก

- เว็บบอร์ดสาธารณะ “TMMassage”
- เว็บไซต์ส่วนบุคคล “Siam_Poem”
- เว็บบล็อก “Blogth”